

1

Kalpte doğan itirazda, Allah'ın
kullara çok yakın olması ile Mi'rac
arasındaki hangi görünür çelişki
gündeme getiriliyor?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 1

Yakın olan Rab ile görüşmek için çok uzun bir manevî yolculuk yapılmasının nasıl anlaşılaçağı soruluyor.

2

Verilen cevapta yakınlık kavramı
tek taraflı mı, çift taraflı mı ele
alınıyor?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 2

Çift taraflı ele alınıyor; Allah'ın yakınlığı ile kulun uzaklığı ayrı ayrı değerlendiriliyor.

3

Güneş örneğinde, eldeki ayna
neyi sembolize eder?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 3

İlâhî tecellîyi sınırlı ölçüde yansıtan vasıtayı ve mahlûkun alabileceği payı sembolize eder.

4

Metinde “ilerleme” ve “yüksek makama çıkma” düşüncesi niçin önemlidir?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 4

Çünkü doğrudan mukabele için kişinin bulunduğu dar seviyeden çıkıp daha kuşatıcı bir mertebeye yükselmesi gerekir.

5

Metin, Allah ile mahlûk arasındaki
mesafeyi fiziksel bir uzaklık olarak
mı sunuyor?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 5

Hayır, esas olarak makam, derece ve manevî kapasite farkı olarak sunuyor.

6

“Külliyyet mertebeleri” ifadesiyle
nasıl bir ufuk açılıyor?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 6

Ferdî ve dar bakışın ötesinde,
daha kuşatıcı bir idrak ve temsil
makamı açılıyor.

7

Asker ile başkumandan örneđi
hangi yönüyle ilk misali
tamamlar?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 7

İlk misalde kozmik bir benzetmeyle anlatılan yakınlık-uzaklık ilişkisini, bu defa makam ve yetki farkı üzerinden daha somut hale getirir.

8

Komutana gerçek yakınlık için
basamak basamak yükselme fikri
Mi'racıa nasıl ilişkilendirilebilir?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 8

Mi'racın da sıradan bir hâl değil,
derece derece yükselerek hususî
yakınlığa erişme olduğunu
düşündürür.

9

Hedef pasaj Mi'racı inkâr eden bir
itiraza karşı hangi türde bir
savunma yapıyor?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 9

Akla hitap eden benzetmelerle,
Mi'racın imkânını ve anlamını
açıklayan bir savunma yapıyor.

10

Parçadan hareketle, Mi'racın hikmetine dair nasıl bir çıkarım yapılabilir?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 10

Mi'rac, Allah'ın yakınlığını inkâr etmez; bilakis kulun bu yakınlığa uygun özel bir mertebeye çıkarılmasını açıklar.

11

Hedef pasajda dile getirilen ana soru hangi inanç meselesi etrafında dönüyor?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 11

Mi'racın, Allah'ın yakınlığıyla nasıl
bağdaştırılacağı meselesi
etrafında dönüyor.

12

Metne göre Allah'ın yakınlığı ile kulun uzaklığı aynı ölçüye göre mi belirleniyor?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 12

Hayır, biri ilâhî ihata ve tasarrufa, diğeri mahlûkun sınırlı derecesine göre belirleniyor.

13

Buna karşılık mahlûkun uzaklığı
hangi sebepten kaynaklanır?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 13

Sınırlı yaratılışı, düşük makamı ve kuşatıcı huzura kendi hâliyle çıkamayışından kaynaklanır.

14

Göz bebeğine kadar gelen yakınlık
örneđi neyi ispatlamak için
kullanılıyor?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 14

Etkinin çok yakın olmasının, zatî ve makamca yakınlık anlamına gelmediğini göstermek için kullanılıyor.

15

Bir isme yaklaşmak ve sonra daha ilerilere gitmek ifadesi nasıl bir süreç anlatır?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 15

İlâhî tecellîlerin katmanları içinde
kademeli bir manevî ilerleyiş
süreci anlatır.

16

“Bütün mevcudatı kat etmek”
ifadesi nasıl yorumlanmalıdır?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 16

Maddî dolaşmadan çok, varlık mertebelerini aşan kapsamlı bir manevî yükseliş olarak yorumlanmalıdır.

17

Asker örneğinde “küçük numune”
ile görme ifadesi neyi belirtir?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 17

Alt derecedeki bir kişinin üst hakikati sadece dar bir tezahür içinde tanımasını belirtir.

18

Komutanın askere yakınlığı ile
askerin komutana yakınlığı
arasında ne fark vardır?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 18

Komutan yetki ve nüfuz bakımından askere erişebilir; asker ise makamca yükselmeden aynı yakınlığa ulaşamaz.

19

Komutanın bedenen ve manen
askerin yanında bulunması,
“yakınlık” kavramını nasıl
genisletir?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 19

Yakınlığın sadece yer bakımından değil, hüküm, bilgi ve otorite bakımından da gerçekleşebileceğini gösterir.

20

Tüm pasaj tek cümleyle nasıl
özetlenebilir?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 20

Allah'ın mutlak yakınlığı, kulun Mi'rac gibi üstün bir yükselişle özel huzura kabul edilmesine engel değil; bilakis bunun anlamını açıklayan bir hakikattir.

21

Parçanın başında dinleyicinin kalbinden geçen itiraz hangi iki unsuru birlikte sorguluyor?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 21

Allah'ın çok yakın oluşu ile uzun ve perdeli bir buluşmanın nasıl mümkün olduğu birlikte sorgulanıyor.

22

Verilen cevapta ilk olarak hangi
inanç dengesi kuruluyor?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 22

Allah'ın mutlak yakınlığı ile
mahlûkun mutlak ihtiyaç ve
uzaklığı birlikte kuruluyor.

23

Aynadaki yansıma örneğinde
insanın güneşe uzak sayılması
neyi temsil eder?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 23

Varlığın, kendisine tesir eden kaynağa doğrudan erişemeyip ancak sınırlı bir yansımayla ilişki kurmasını temsil eder.

24

Güneş misaliyle hangi hakikat
zihne yaklaştırılmak isteniyor?

lisans 31-soz-p15-ikinci-esas-hakikat-i-mirac-iyet-ve-bud-
meselesi

Cevap 24

Bir şeyin tesiri ve yakınlığı başka, ona doğrudan ulaşmak ve tam karşılık verecek bir seviyeye çıkmak başkadır; Mi'rac da bu farkı gösterir.